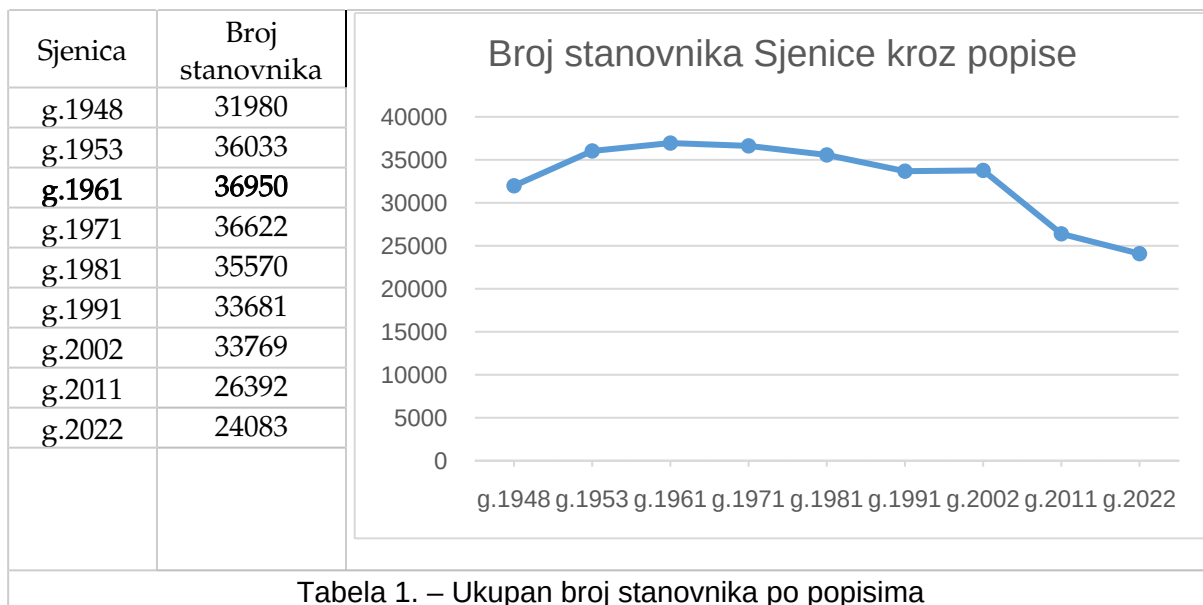

Demografski trendovi i struktura stanovništva Sjenice kroz različite popisne godine

Originalni podaci:

Komentar demografskih trendova i strukture stanovništva se bazira na originalnim podacima preuzetim iz baze Republičkog zavoda za statistiku. Podaci se odnose na ukupan broj stanovnika i na starosnu strukturu stanovnika zabeleženu u popisima za koje su podaci dostupni:

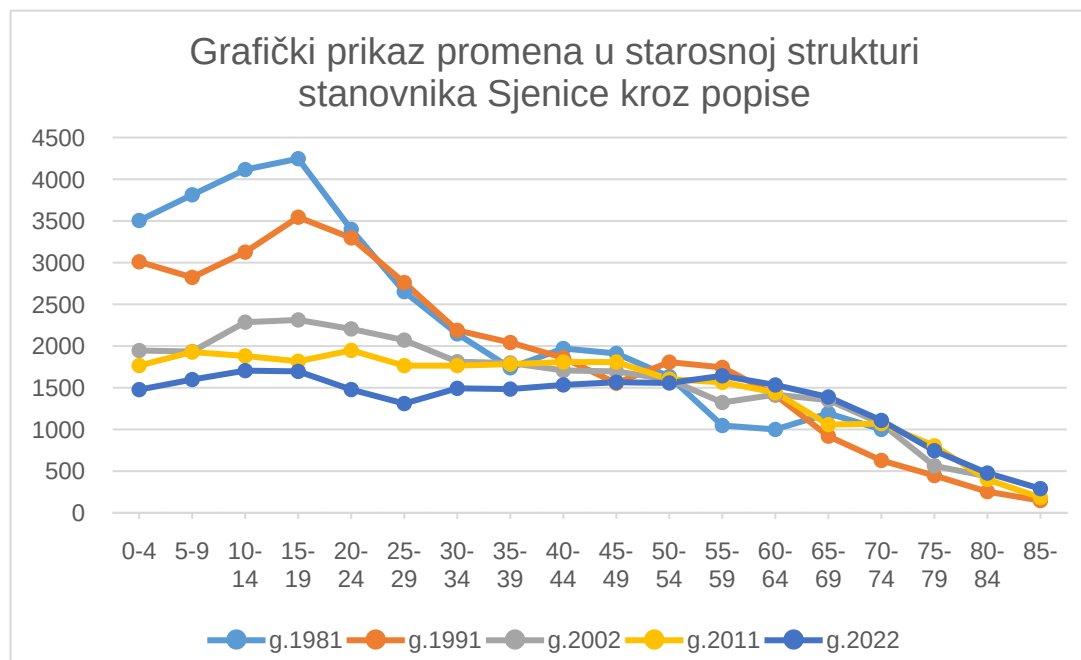

Drugi set podataka koji se koristi su podaci o starosnoj strukturi stanovnika po popisima:

Sjenica	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-	ukupno
g.1948																			31980
g.1953																			36033
g.1961																			36950
g.1971																			36622
g.1981	3505	3813	4116	4246	3398	2652	2146	1739	1971	1911	1634	1047	1000	1192	1000				35570
g.1991	3010	2823	3126	3545	3296	2761	2188	2042	1859	1554	1807	1744	1412	919	628	447	254	147	33681
g.2002	1946	1934	2286	2313	2205	2071	1812	1797	1707	1696	1597	1323	1417	1352	1071	563	437		33769
g.2011	1766	1928	1881	1817	1948	1765	1765	1783	1808	1808	1603	1565	1442	1058	1070	803	399	183	26392
g.2022	1477	1598	1705	1696	1478	1310	1493	1484	1534	1566	1557	1643	1533	1389	1108	745	477	290	24083

Tabela 2. – Starosna struktura stanovnika zabeležena u popisima

Na osnovu ove tabele može se kreirati grafik koji pokazuje kretanje pojedinih starosnih grupa kroz popise za koje postoje javno dostupni podaci:

Podaci o stanovništvu Sjenice pokazuju jasan obrazac demografskih promena tokom decenija, uključujući pad ukupnog broja stanovnika i promene u starosnoj strukturi. Analiziram ključne trendove i uzroke.

1. Ukupan broj stanovnika kroz vreme:

- **Rast do 1960-ih:**
- Broj stanovnika raste od 31.980 (1948) na 36.950 (1961), što odražava visok natalitet i povoljne demografske uslove tog vremena.
- **Stagnacija (1971–1991):**
- Broj stanovnika ostaje stabilan, između 33.622 i 35.570. Ovo može biti posledica početka migracija i smanjenja nataliteta.
- **Pad nakon 2002:**
- Od 33.769 u 2002. godini broj stanovnika se smanjuje na 26.392 u 2011. i 24.083 u 2022. Ovo je značajan pad (oko 30%) u poslednje dve decenije.

2. Starosna struktura:

a) Deca i mladi (0–19 godina):

- **Kontinuirano opadanje:**
- Grupa 0–4 godine opada sa 3.505 (1981) na 1.477 (2022), što ukazuje na smanjenje nataliteta. Sličan trend je prisutan i kod grupa 5–9 i 10–14 godina.
- Na primer, ukupno stanovništvo mlađe od 20 godina:
- 1981: oko 15.680 (44% ukupne populacije).

- 2022: oko 6.476 (27% ukupne populacije).

b) Radno sposobno stanovništvo (20–59 godina):

- **Blagi pad:**
- Radno sposobno stanovništvo čini značajan deo populacije, ali i ovde primećujemo pad.
- Na primer, grupa 20–59 godina:
- 1981: oko 15.770 (44%).
- 2022: oko 11.520 (48%).

c) Starije stanovništvo (60+ godina):

- **Porast udela:**
- Broj starijih od 60 godina raste, što ukazuje na proces starenja stanovništva. Na primer:
- 1981: oko 4.800 (13% populacije).
- 2022: oko 5.385 (22% populacije).

3. Ključni demografski trendovi:

a) Smanjenje nataliteta:

- U svim mlađim grupama beleži se drastičan pad broja stanovnika. Ovaj trend je karakterističan za ruralne oblasti i rezultat je manjeg broja dece po porodici.

b) Migracije:

- Sjenica je pogođena intenzivnim migracijama, posebno mladih i radno sposobnih stanovnika koji odlaze u veće gradove ili inostranstvo u potrazi za boljim životnim uslovima. Ovo je glavni razlog za pad ukupnog broja stanovnika.

c) Starenje stanovništva:

- Udeo starijih (60+ godina) raste, dok mlađih grupa (0–19 godina) opada. Ovo ukazuje na demografsko starenje i sve veći pritisak na zdravstvene i socijalne sisteme.

Predikcije za 2031. i 2041. godinu:

Ako se trenutni trendovi nastave, može se očekivati:

1. Ukupan broj stanovnika:

- **2031. godina:**
- Ako se pad od poslednjih 20 godina nastavi, broj stanovnika bi mogao biti između **22.000 i 23.000**.
- **2041. godina:**

- Dalji pad bi mogao smanjiti populaciju na **19.000–20.000**.

2. Starosna struktura:

- **Deca i mladi (0–19 godina):**
- Njihov udeo u ukupnoj populaciji će nastaviti da opada, dostižući oko 20% do 2041. godine.
- **Starije stanovništvo (60+ godina):**
- Starije osobe će činiti čak 30–35% populacije, što će dodatno ubrzati proces demografskog starenja.

Zaključak:

Demografski izazovi:

- Pad nataliteta, migracije i starenje stanovništva najveći su izazovi za opštinu Sjenica. Bez intervencija, populacija će nastaviti da opada.

Preporuke za stabilizaciju populacije:

- Podsticanje rađanja kroz socijalne i ekonomske beneficije.
- Kreiranje lokalnih radnih mesta kako bi se zaustavio odlazak mladih.
- Podrška povratnicima iz dijaspore da ulažu u lokalnu zajednicu.